1.5. РЕЦЕНЗІЇ ТА НОВІ ВИДАННЯ

КЕРІВНИЦТВО[1]

Райхертер Д., Хендлер М.

Реферат. Джоел Райхертер і Марк Хендлер виходять із того, що чимало поліграфологів приходять до психофізіологічного виявлення обману (ПДО) з кримінальної юстиції чи суміжних професій, маючи лише поверхові знання з біології та психології людини, тоді як під час дослідження на поліграфі фахівець реєструє й оцінює реакції систем організму, регульованих мозком, і мусить розуміти природу цих змін. Реферовано їхнє керівництво з фізіології, видане Американською асоціацією поліграфологів (APA); 19 грудня 2021 р. на сайті асоціації оприлюднено переклад російською мовою, виконаний українським поліграфологом Євгеном Ничипорчуком (компанія «True Story»), обсяг online-видання — 67 с. Автори пояснюють, що робота над посібником почалася 2005 р., коли Райхертер передав Хендлеру план свого 62-годинного курсу фізіології, а Хендлер розгорнув його в докладну версію; редагував текст Дейл Остін. Керівництво має дві мети: дати стислий огляд складного предмета і водночас ресурс для поглибленого самостійного навчання. Перша частина послідовно розглядає хімічні основи життєдіяльності (атоми, іони, молекули), рівні організації тіла, нервову систему (центральну, периферичну та автономну з її симпатичним і парасимпатичним відділами), покривну систему, зокрема потові залози та електродермальну активність, серцево-судинну систему з регуляцією артеріального тиску та його вимірюванням манжетою сфігмоманометра, а також дихальну систему, динаміку вентиляції та регуляцію дихальних циклів. Друга частина подає ці теми докладніше, зокрема будову клітини й тканин, гомеостаз і алостаз. Пояснено також фізичні закони (Бойля, Старлінга, Ома), що лежать в основі реєстрованих каналів, і застережено щодо впливу медикаментів та контрзаходів на фізіологічні показники. Редакція нагадує, що 25 жовтня 2021 р. в Україні затверджено кваліфікаційну характеристику професії «Поліграфолог» (зміна № 10 до ДК 003:2010), і називає інші праці APA, які очікують перекладу. Видання корисне поліграфологам, слухачам навчальних програм, судовим експертам і науковцям, що працюють з інструментальною детекцією прихованої інформації.

Ключові слова: поліграф, психофізіологічне виявлення обману, фізіологія людини, автономна нервова система, електродермальна активність, серцево-судинна система, дихальна система, підготовка поліграфологів, Американська асоціація поліграфологів, переклад.

A Physiology Manual for Students of the Science of Psychophysiological Polygraph Examination, Parts 1–2

Raikherter D., Khendler M.

Abstract. Many polygraph examiners enter the field of psychophysiological detection of deception (PDD) from criminal justice or related professions with limited training in human biology, although their work consists of recording and evaluating physiological responses regulated by the brain. This review covers the physiology manual by Joel Reicherter and Mark Handler published by the American Polygraph Association (APA), whose Russian translation by the Ukrainian polygraph examiner Yevhen Nychyporchuk was posted on the APA website on 19 December 2021 (online edition, 67 pp.). According to the authors, the project began in 2005, when Reicherter shared the plan of his 62-

hour physiology course with Handler, who expanded it into a detailed text later edited by Dale Austin. The manual pursues two aims: to give a concise overview of a difficult subject and to serve as a resource for deeper self-study. Part 1 covers the chemical basis of life, levels of body organisation, the central, peripheral and autonomic nervous systems with their sympathetic and parasympathetic branches, the integumentary system including sweat glands and electrodermal activity, the cardiovascular system with blood pressure regulation and cuff measurement, and the respiratory system with ventilation dynamics and the regulation of breathing cycles. Part 2 treats the same topics in greater depth, including cells, tissues, homeostasis and allostasis. The text also explains the physical laws (Boyle, Starling, Ohm) underlying the recorded channels and warns about the effects of medication and countermeasures. The journal's editors place the translation in the context of the official recognition of the occupation of polygraph examiner in Ukraine in October 2021. The manual is a practical reference for examiners, trainees, forensic experts and researchers.

Keywords: polygraph, psychophysiological detection of deception, human physiology, autonomic nervous system, electrodermal activity, cardiovascular system, respiration, polygraph examiner training, American Polygraph Association.

Першоджерело: *Райхертер Д., Хендлер М. Керівництво з фізіології для вивчаючих науку психофізіологічних досліджень на поліграфі. Ч. 1, 2 / пер. Є. Ничипорчук (рос.). Видання online. Київ : Американська асоціація поліграфологів (APA), 2021. 67 с.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 11.01.2022.*

References

1. Raikherter D., Khendler M. Kerivnytstvo [A Physiology Manual for Students of the Science of Psychophysiological Polygraph Examination, Parts 1–2] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2022. Vol. 7, No. 1 (37). URL: https://expertize-journal.org.ua/books/6396-kerivnitstvo (onovlena versiia vid 07.02.2023). [in Ukrainian].

2. Raikherter D., Khendler M. Kerivnytstvo z fiziolohii dlia vyvchaiuchykh nauku psykhofiziolohichnykh doslidzhen na polihrafi [Physiology Manual for Students of Psychophysiological Polygraph Examinations]. Ch. 1, 2 / per. Ye. Nychyporchuk (ros.). Vydannia online. Kyiv : Amerykanska asotsiatsiia polihrafolohiv (ARA), 2021. 67 s. URL: https://apoa.memberclicks.net/assets/docs/OnlinePhysContent/APA%20Anatomy%20and%20Physiology%20Manual-%20Russian.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].